

УДК 616-097-053.2(061.3)

РЕЗОЛЮЦІЯ XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «ПИТАННЯ ІМУНОЛОГІЇ В ПЕДІАТРІЇ»

6–7 листопада 2014 року в м. Львові відбулась XIII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Питання імунології в педіатрії», організована МОЗ України за ініціативи кафедри дитячих інфекційних хвороб та дитячої імунології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (зав. кафедри — професор Л.І. Чернишова), Всеукраїнської асоціації «Дитяча імунологія» за сприяння і при безпосередній участі Львівської обласної державної адміністрації, адміністрації Західноукраїнського спеціалізованого дитячого медичного центру.

Конференція зібрала велику аудиторію лікарів різних спеціальностей м. Львова та інших регіонів України, переважно педіатрів, сімейних лікарів, дитячих імунологів, алергологів, епідеміологів, інфекціоністів. Всього в роботі конференції взяли участь понад 300 учасників, у тому числі професори, доктори медичних наук, викладачі кафедр провідних вузів України.

На початку конференції досягнення і проблеми галузі дитячої імунології висвітлила головний дитячий імунолог МОЗ України, голова Всеукраїнської асоціації «Дитяча імунологія» професор Л.І. Чернишова. Основними питаннями, на яких зупинилась доповідач, були попередження захворюваності і смертності дітей від інфекційних хвороб засобами імунопрофілактики та проблеми діагностики і лікування первинних імунодефіцитів в Україні.

У рамках зустрічі проведено чотири пленарні засідання, два секційні засідання, два наукові симпозиуми. З доповідями виступили провідні вчені і фахівці в галузі педіатрії, дитячих інфекційних хвороб, дитячої імунології, епідеміології, дитячої алергології. Основні питання, розглянуті на конференції, стосувалися актуальних інфекційних хвороб, керованих засобами вакцинопрофілактики, первинних імунодефіцитів (проблемні питання

діагностики та медичного супроводу), імунологічних аспектів соматичних хвороб і методів їх корекції, проблемних питань вакцинації та особливостей формування поствакцинального імунітету окремих категорій пацієнтів (після трансплантації органів і кісткового мозку, з ревматоїдним артритом, ВІЛ-інфіковані тощо).

У доповідях провідних вчених важлива роль була відведена епідеміології та аналізу тягаря таких інфекційних хвороб, як поліомієліт (доповідь директора ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського» професора В.І. Задорожної), ротавірусна та пневмококова інфекції (доповідь головного дитячого інфекціоніста МОЗ України професора С.О. Крамарьова), менінгококова інфекція (доповідь зав. кафедри епідеміології НМУ ім. О.О. Богомольця І.П. Колеснікової). Ці важкі інфекції становлять загрозу для життя дітей.

Професором Л.І. Чернишовою були представлені результати масштабного епідеміологічного дослідження «Розподіл серотипів *S. pneumoniae* при назофарингеальному носійстві у здорових дітей 6 місяців — 5 років в Україні» групи авторів (Л.І. Чернишова, А.М. Гільфанова, А.В. Бондаренко, Т.Г. Глушкевич, В.В. Яновська, С.А. Якимович, О.В. Рабош), яке дозволило вперше отримати дані щодо серотипового розподілу пневмококів у дітей в Україні та їх антибіотикорезистентності, що відкриває перспективи планування імунопрофілактики й емпіричної антибактеріальної терапії.

Жваві дискусії викликала доповідь гості із Польщі Агнешки Врочинської щодо інфекцій мандрівників та їх імунопрофілактики. Інтерес зумовлюється новизною теми для України, а також новими викликами щодо інфекційної захворюваності, пов'язаними із розвитком туристичного бізнесу. Зокрема особливо актуальною тема інфекцій у мандрівників видається у зв'язку зі

стрімким поширенням у світі і загрозами захворювання, викликаного вірусом Ебола, протягом останніх місяців.

Актуальними були доповіді стосовно проблемних питань вакцинопрофілактики. Бурхливе обговорення викликала доповідь С.М. Платова, присвячена плануванню закупівлі і розподілу вакцин. Також практичних лікарів хвилювали законодавче забезпечення механізмів і алгоритмів дій лікаря при виникненні спірних питань і неординарних ситуацій при проведенні щеплень. Доповідь професора А.П. Волохи була присвячена особливостям формування імунної відповіді на вакцинальні антигени у ВІЛ-інфікованих дітей, отримані цінні практичні результати. Лікарі Західноукраїнського спеціалізованого дитячого медичного центру Я. Бойко та Я. Романишин організували яскравий майстер-клас стосовно проблемних питань вакцинації дітей з ревматичними захворюваннями, що знаходяться на імуносупресивній терапії, використавши як національні регламентуючі документи, так і міжнародний досвід.

Досвід роботи групи з розслідування випадків НППШ в м. Києві був представлений головним дитячим імунологом м. Києва, доцентом кафедри дитячих інфекційних хвороб та дитячої імунології НМАПО ім. П.Л. Шупика Ф.І. Лапєм.

Цікаві наукові і практичні дані стосовно діагностики і лікування первинних імунодефіцитів були представлені в доповідях завідувачки Західно-українського центру дитячої імунології д.мед.н. Л.В. Костюченко (Львів), доцента кафедри дитячих інфекційних хвороб та дитячої імунології НМАПО ім. П.Л. Шупика А.В. Бондаренко (Київ), групи авторів — І.Я. Савчака, Л.В. Кістюченко та Я.В. Возниці (Львів). Усі доповіді були ілюстровані яскравим клінічним матеріалом.

Жваву дискусію викликала доповідь головного позаштатного спеціаліста з імунології, алергології і лабораторної імунології МОЗ проф. В.В. Чоп'як, яка порушила питання неспецифічної стимуляції імунітету, зокрема застосування імуностимулюючих препаратів. Аудиторія підтримала тезис, що втручатися в дитячий імунітет різними стимуляторами неприпустимо.

У рамках конференції проведено обговорення проекту нового календаря щеплень.

Особливістю зустрічі була тепла, невимушена обстановка дружнього спілкування завдяки гостинності організаторів, що залишило найкращі враження від конференції.

Після завершення конференції відбулись збори делегатів місцевих осередків та Правління Всеукраїнської асоціації «Дитяча імунологія», а також навчально-методична нарада завідувачів кафедр, які викладають питан-

ня дитячої імунології у вищих навчальних закладах III–IV рівня акредитації післядипломної освіти.

Результати роботи конференції знайшли своє відображення у наступній резолюції, прийнятій всіма учасниками:

1. Активну імунопрофілактику вважати історично визнаним найкращим засобом контролю за інфекційними хворобами.
2. Для досягнення максимального контролю за інфекціями, керованими засобами імунопрофілактики, необхідно забезпечувати своєчасну вакцинацію і досягати та підтримувати високі рівні охоплення вакцинацією.
3. Пневмококова та менінгококова інфекції є значним тягарем для системи охорони здоров'я, обумовлюючи високу летальність, яку можна було б попередити засобами вакцинопрофілактики.
4. У зв'язку із постійним ростом антибіотикорезистентності *S. pneumoniae* єдиним перспективним методом зниження летальності є вакцинація.
5. Звернутися до МОЗ України з пропозицією розробити уніфіковану методику розрахунку потреб у вакцинації, а також алгоритму дій всіх учасників вакцинального процесу у випадку виявлення НППШ.
6. Звернутися до МОЗ України з питанням роз'яснення правових аспектів відповідальності всіх причетних осіб (лікарів, педагогів, епідеміологів тощо) щодо допуску невакцинованих дітей у колектив.
7. Впровадити інформування туристичними фірмами мандрівників з питань вакцинації.
8. Спростування вакцинальних міфів — справа кожного лікаря.
9. Підвищення настороженості щодо первинних імунодефіцитів серед медичної громадськості — запорука ранньої діагностики і покращення прогнозу пацієнтів.
10. Громадські організації — один з рушійних механізмів покращення ситуації щодо діагностики, забезпечення лікування, психологічної і соціальної підтримки пацієнтів із первинним імунодефіцитом.
11. Вважати недопустимим втручання у розвиток нормальної імунної системи (імунокомпетентної) дитини, зокрема різноманітними «імуностимуляторами».